

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt

(druk nr 28)

USTAWA z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83, 125, 1815 i 2020)

Art. 58.

1. Środki funduszu leśnego przeznacza się dla nadleśnictw na wyrównywanie niedoborów powstających przy realizacji zadań:
  - 1) gospodarki leśnej;
  - 2) dotyczących administracji publicznej w zakresie leśnictwa.
2. Środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na:
  - 1) wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej;
  - 2) badania naukowe;
  - 3) tworzenie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia gospodarki leśnej;
  - 4) sporządzanie planów urządzenia lasu;
  - 5) prace związane z oceną i prognozowaniem stanu lasów i zasobów leśnych;
  - 5a) ochronę przyrody w lasach realizowaną metodami gospodarki leśnej;
  - 5b) nabywanie przez Skarb Państwa gruntów, o których mowa w art. 37a, oraz lasów lub gruntów przeznaczonych do zalesiania, o których mowa w art. 37;
  - 5c) organizację szkoleń w zakresie szacowania szkód łowieckich, o których mowa w art. 46g ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295 oraz z 2018 r. poz. 50, 650, 651 i 1507);
  - 6) inne zadania z zakresu gospodarki leśnej w lasach.
3. Środki funduszu leśnego, o których mowa w art. 57 ust. 2, przeznacza się na:
  - 1) zalesianie gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa;
  - 2) realizację zadrzewień na gruntach niestanowiących własności Skarbu Państwa;

- 3) inne prace związane z usuwaniem skutków klęsk i prowadzeniem gospodarki w lasach niepaństwowych;
- 4) (uchylony);
- 5) cele określone w art. 13a ust. 1;
- 6) zwrot zryczałtowanych kosztów udziału przedstawicieli wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego w szacowaniu szkód łowieckich, a także ustalaniu wysokości odszkodowania za te szkody zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.

3a. Środki funduszu leśnego, o których mowa w art. 57 ust. 2, mogą być przeznaczone na:

- 1) działania niezbędne do ochrony przyrody realizowanej metodami gospodarki leśnej polegające na:
  - a) wykupie przez parki narodowe na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonych w granicach parku,
  - b) tworzeniu infrastruktury;
- 1a) cele określone w ust. 2 pkt 2, 3, 5a i 6 w lasach znajdujących się w użytkowaniu wieczystym parków narodowych;
- 2) sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 [.] <;>

<3) działania związane z zapobieganiem dalszemu rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń, nakazane w trybie art. 46 ust. 3 pkt 8l ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967 oraz z 2019 r. poz. ...).>

4. Dyrektor Generalny może, z wydzielonej części środków funduszu leśnego, utworzyć fundusz stabilizacji, który zostanie przeznaczony na usuwanie nadzwyczajnych zagrożeń dla lasów w ramach długookresowego cyklu produkcji leśnej.
5. Nadleśnictwa zasięgają opinii właściwych organów administracji samorządowej w zakresie rocznego planu zalesiania gruntów niestanowiących własności Skarbu Państwa.
6. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wysokość zryczałtowanych kosztów, o których mowa w ust. 3 pkt 6, mając na względzie zakres czynności podejmowanych w ramach udziału w szacowaniu szkód łowieckich oraz sposób ich realizacji przez przedstawicieli wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego.

USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.)

Art. 29.

1. Pozwolenia na budowę nie wymaga budowa:

- 1) obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolną i uzupełniających zabudowę zagrodową w ramach istniejącej działki siedliskowej:
  - a) parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy do 35 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m,
  - b) płyt do składowania obornika,
  - c) ⁽⁸⁾ szczelnych zbiorników na gnojówkę lub gnojownicę ,
  - d) naziemnych silosów na materiały sypkie o pojemności do 30 m³ i wysokości nie większej niż 7 m,
  - e) suszarni kontenerowych o powierzchni zabudowy do 21 m²,
  - f) ⁽⁹⁾ silosów na kiszonkę;
- 1a) wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane;
- 2) wolno stojących parterowych budynków gospodarczych, garaży, wiat lub przydomowych ganków i oranżerii (ogrodów zimowych) o powierzchni zabudowy do 35 m², przy czym łączna liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki;
- 2a) wolno stojących parterowych budynków rekreacji indywidualnej, rozumianych jako budynki przeznaczone do okresowego wypoczynku, o powierzchni zabudowy do 35 m², przy czym liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać jednego na każde 500 m² powierzchni działki;
- 2b) wolno stojących parterowych budynków stacji transformatorowych i kontenerowych stacji transformatorowych o powierzchni zabudowy do 35 m²;
- 2c) wiat o powierzchni zabudowy do 50 m², sytuowanych na działce, na której znajduje się budynek mieszkalny lub przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe, przy czym łączna liczba tych wiat na działce nie może przekraczać dwóch na każde 1000 m² powierzchni działki;

- 2d) wolno stojących altan o powierzchni zabudowy do 35 m², przy czym łączna liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki;
- 3) przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności do 7,50 m³ na dobę;
- 3a) zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³;
- 4) altan działkowych i obiektów gospodarczych, o których mowa w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2176);
- 5) wiat przystankowych i peronowych;
- 6) parterowych budynków o powierzchni zabudowy do 35 m², służących jako zaplecze do bieżącego utrzymania linii kolejowych, położonych na terenach stanowiących własność Skarbu Państwa;
- 7) wolno stojących kabin telefonicznych, szaf i słupków telekomunikacyjnych;
- 8) parkometrów z własnym zasilaniem;
- 8a) stacji ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. poz. 317, 1356 i 2348) oraz punktów ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 17 tej ustawy, z wyłączeniem infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 3 tej ustawy;
- 9) boisk szkolnych oraz boisk, kortów tenisowych, bieżni służących do rekreacji;
- 10) miejsc postojowych dla samochodów osobowych do 10 stanowisk włącznie;
- 11) zjazdów z dróg krajowych i wojewódzkich oraz zatok parkingowych na tych drogach;
- 11a) zjazdów z dróg powiatowych i gminnych oraz zatok parkingowych na tych drogach;
- 11b) przepustów o średnicy do 100 cm;
- 11c) urządzeń instalowanych w pasie drogowym dróg publicznych, wraz z fundamentami, konstrukcjami wsporczymi oraz przynależnymi elementami wyposażenia:
  - a) służących do zarządzania drogami, w tym do wdrażania inteligentnych systemów transportowych,
  - b) służących do zarządzania ruchem drogowym, w tym urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - c) o których mowa w art. 13o ust. 1 i art. 20g ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730);

- 12) tymczasowych obiektów budowlanych, niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 30 ust. 1, ale nie później niż przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu;
  - 13) gospodarczych obiektów budowlanych o powierzchni zabudowy do 35 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m, przeznaczonych wyłącznie na cele gospodarki leśnej i położonych na gruntach leśnych Skarbu Państwa;
  - 14) obiektów budowlanych piętrzących wodę i upustowych o wysokości piętrzenia poniżej 1 m poza rzekami żeglownymi oraz poza obszarem parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz ich otulin;
  - 15) przydomowych basenów i oczek wodnych o powierzchni do 50 m²;
  - 16) pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m, służących do:
    - a) cumowania niewielkich jednostek pływających, jak łodzie, kajaki, jachty,
    - b) uprawiania wędkarstwa,
    - c) rekreacji;
  - 17) opasek brzegowych oraz innych sztucznych, powierzchniowych lub liniowych umocnień brzegów rzek i potoków górskich oraz brzegu morskiego, brzegu morskich wód wewnętrznych, niestanowiących konstrukcji oporowych;
  - 18) pochylni przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych;
  - 19) instalacji zbiornikowych na gaz płynny z pojedynczym zbiornikiem o pojemności do 7 m³, przeznaczonych do zasilania instalacji gazowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych;
  - 19a) sieci:
    - a) elektroenergetycznych obejmujących napięcie znamionowe nie wyższe niż 1 kV,
    - b) wodociągowych,
    - c) kanalizacyjnych,
    - d) ciepłych,
    - e) ⁽¹⁰⁾ (uchylona)
    - f) gazowych o ciśnieniu roboczym nie wyższym niż 0,5 MPa;
  - 20) przyłączy: elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych;
  - 20a) telekomunikacyjnych linii kablowych;
-

- 20aa) ⁽¹¹⁾ podbudowy słupowej dla telekomunikacyjnych linii kablowych;
- 20b) kanalizacji kablowej;
- 21) urządzeń pomiarowych, wraz z ogrodzeniami i drogami wewnętrznymi, państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej:
- a) posterunków: wodowskazowych, meteorologicznych, opadowych oraz wód podziemnych,
  - b) punktów: obserwacyjnych stanów wód podziemnych oraz monitoringu jakości wód podziemnych,
  - c) piezometrów obserwacyjnych i obudowanych źródeł;
- 22) obiektów małej architektury;
- 23) ogrodzeń;
- 24) obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położonych na terenie budowy, oraz ustawianie barakowozów używanych przy wykonywaniu robót budowlanych, badaniach geologicznych i pomiarach geodezyjnych;
- 25) tymczasowych obiektów budowlanych stanowiących wyłącznie eksponaty wystawowe, niepełniących jakichkolwiek funkcji użytkowych, usytuowanych na terenach przeznaczonych na ten cel;
- 26) znaków geodezyjnych, a także obiektów triangulacyjnych, poza obszarem parków narodowych i rezerwatów przyrody;
- 27) instalacji elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, klimatyzacyjnych i telekomunikacyjnych wewnątrz użytkowanego budynku;
- 28) obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 725 i 730) w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów;
- 29) poligonowych obiektów budowlanych, w szczególności: stanowisk obronnych, przepraw, budowli ziemnych, budowli fortyfikacyjnych, instalacji tymczasowych oraz obiektów kontenerowych, lokalizowanych na terenach zamkniętych wyznaczonych przez Ministra Obrony Narodowej do prowadzenia ćwiczeń wojskowych z wykorzystaniem obozowisk polowych oraz umocnień terenu do pozoracji bezpośredniego prowadzenia walki [.] <;>

<30) niecek dezynfekcyjnych, w tym niecek dezynfekcyjnych z zadaszeniem.>

---

2. Pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych polegających na:

- 1) remoncie obiektów budowlanych;
  - 1a) przebudowie obiektów, o których mowa w ust. 1;
  - 1aa) przebudowie budynków, innych niż budynki, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem ich przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych, a także z wyłączeniem przebudowy, której projekt budowlany wymaga uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej;
  - 1b) przebudowie przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o ile nie prowadzi ona do zwiększenia dotychczasowego obszaru oddziaływania tych budynków;
  - 1c) remoncie lub przebudowie urządzeń budowlanych;
- 2) (uchylony);
- 3) (uchylony);
- 4) dociepleniu budynków o wysokości do 25 m;
- 5) utwardzeniu powierzchni gruntu na działkach budowlanych;
- 6) instalowaniu tablic i urządzeń reklamowych, z wyjątkiem usytuowanych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz z wyjątkiem reklam świetlnych i podświetlanych usytuowanych poza obszarem zabudowanym w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym;
- 7) (uchylony);
- 8) (uchylony);
- 9) ⁽¹²⁾ wykonywaniu i przebudowie urządzeń melioracji wodnych ;
- 10) wykonywaniu obudowy ujęć wód podziemnych;
- 11) przebudowie sieci gazowych oraz elektroenergetycznych innych niż wymienione w ust. 1 pkt 19a lit. a;
- 12) przebudowie dróg, torów i urządzeń kolejowych;
- 12a) budowie kanałów technologicznych, w rozumieniu art. 4 pkt 15a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w pasie drogowym w ramach przebudowy tej drogi;
- 13) (uchylony);
- 14) instalowaniu krat na obiektach budowlanych;

- 15) ⁽¹³⁾ instalowaniu stanowiących albo niestanowiących całości techniczno-użytkowej urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, a także związanego z tymi urządzeniami osprzętu i urządzeń zasilających, na obiektach budowlanych;
  - 16) ⁽¹⁴⁾ montażu pomp ciepła, wolnostojących kolektorów słonecznych, urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego w rozumieniu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.⁽¹⁵⁾) z zastrzeżeniem, że do urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 6,5 kW oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego, stosuje się obowiązek uzgodnienia pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej projektu budowlanego, o którym mowa w art. 6b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 i 1518), oraz zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 56 ust. 1a tej ustawy;
  - 17) (uchylony).
3. Pozwolenia na budowę wymagają przedsięwzięcia, które wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, oraz przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
4. Roboty budowlane, o których mowa w ust. 1 i 2, wykonywane:
- 1) przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków - wymagają pozwolenia na budowę,
  - 2) na obszarze wpisanym do rejestru zabytków - wymagają dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1
- przy czym do wniosku o pozwolenie na budowę oraz do zgłoszenia należy dołączyć pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wydane na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Art. 30.

1. Zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej wymaga, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 3 i 4:

- 1) ⁽¹⁶⁾ budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d i f, pkt 1a-2b, 3, 3a, 9, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, [20b oraz 28] <20b, 28 oraz 30>;
    - 1a) budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 20, oraz budowa stacji ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, z zastrzeżeniem art. 29a;
    - 1b) budowa obiektów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 6, 10 i 13, sytuowanych na obszarze Natura 2000;
  - 2) wykonywanie robót budowlanych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, 6, 9 oraz 11-12a;
    - 2a) wykonywanie remontu, o którym mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1, dotyczącego:
      - a) budowli, których budowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę,
      - b) przegród zewnętrznych albo elementów konstrukcyjnych budynków, których budowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę;
    - 2b) ⁽¹⁷⁾ wykonywanie przebudowy obiektów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d i f oraz pkt 2b, 3, 3a, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, 20b i 28;
    - 2c) docieplenie budynków o wysokości powyżej 12 m i nie wyższych niż 25 m;
  - 3) budowa ogrodzeń o wysokości powyżej 2,20 m i wykonywanie robót budowlanych polegających na instalowaniu:
    - a) krat na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz obiektach wpisanych do rejestru zabytków,
    - b) urządzeń o wysokości powyżej 3 m na obiektach budowlanych;
    - c) (uchylona);
  - 4) budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych.
- 1a. Inwestor zamiast dokonania zgłoszenia dotyczącego robót budowlanych, o których mowa w ust. 1, może wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę.
  2. ⁽¹⁸⁾ W zgłoszeniu należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia. Do zgłoszenia należy dołączyć oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 4 pkt 2, oraz, w zależności od potrzeb, odpowiednie szkice lub rysunki, a także pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami, w szczególności decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

3. Do zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 19 i 20, należy ponadto dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane. Projekt zagospodarowania działki lub terenu, w przypadku budowy instalacji gazowej, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 19, powinien być uzgodniony z podmiotem właściwym do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.
4. ⁽¹⁹⁾ W zgłoszeniu budowy, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i w art. 29 ust. 1 pkt 20aa, należy ponadto przedstawić projekt zagospodarowania działki lub terenu wykonany przez projektanta posiadającego wymagane uprawnienia budowlane.
- 4a. W zgłoszeniu przebudowy drogi w transeuropejskiej sieci drogowej należy ponadto przedstawić:
- 1) wynik audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 24l ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
  - 2) uzasadnienie zarządcy drogi, o którym mowa w art. 24l ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.
- 4b. Do zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a należy dołączyć dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1-4. Przepis art. 35 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
- 4c. Do zgłoszenia przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, należy dołączyć dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1, 2 i 4. Przepis art. 35 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
5. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych. Organ administracji architektoniczno-budowlanej, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zgłoszenia, może, w drodze decyzji, wnieść sprzeciw. Do wykonywania robót budowlanych można przystąpić, jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu w tym terminie.
- 5a. (uchylony).
- 5aa. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może z urzędu, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 5, wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6 i 7, oraz uprawnia inwestora do rozpoczęcia robót budowlanych. Przepis ust. 5e stosuje się odpowiednio.

- 5b. W przypadku nierozpoczęcia wykonywania robót budowlanych przed upływem 3 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia, rozpoczęcie tych robót może nastąpić po dokonaniu ponownego zgłoszenia.
- 5c. W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia organ administracji architektoniczno-budowlanej nakłada na zgłaszającego, w drodze postanowienia, obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia - wnosi sprzeciw w drodze decyzji.
- 5d. Nałożenie obowiązku, o którym mowa w ust. 5c, przerywa bieg terminu, o którym mowa w ust. 5.
- 5e. W przypadku gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, projekt budowlany dotyczący budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, oraz przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, podlega ostemplowaniu. Organ administracji architektoniczno-budowlanej dokonuje ostemplowania niezwłocznie po upływie terminu na wniesienie sprzeciwu.
6. Organ administracji architektoniczno-budowlanej wnosi sprzeciw, jeżeli:
- 1) zgłoszenie dotyczy budowy lub wykonywania robót budowlanych objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę;
  - 2) budowa lub wykonywanie robót budowlanych objętych zgłoszeniem narusza ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy, inne akty prawa miejscowego lub inne przepisy;
  - 3) zgłoszenie dotyczy budowy tymczasowego obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 12, w miejscu, w którym taki obiekt istnieje.
- 6a. Za dzień wniesienia sprzeciwu uznaje się dzień nadania decyzji w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188) albo w przypadku, o którym mowa w art. 39¹ Kodeksu postępowania administracyjnego, dzień wprowadzenia do systemu teleinformatycznego.
7. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może nałożyć, w drodze decyzji, o której mowa w ust. 5, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy lub spowodować:
- 1) zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia;

- 2) pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków;
- 3) pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych;
- 4) wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

USTAWA z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033 oraz z 2019 r. poz. 125, 730 i 897)

Art. 8.

1. Gospodarka łowiecka jest prowadzona w obwodach łowieckich przez dzierżawców albo zarządców.
2. Gospodarka łowiecka jest prowadzona na zasadach określonych w ustawie, w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane.
3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwach przyrody, o których mowa w przepisach o ochronie przyrody, odbywają się na zasadach określonych w ustawie oraz zgodnie z obowiązującymi okresami polowań, warunkami wykonywania polowań i zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych, o których mowa w art. 34 pkt 4.
4. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych, o których mowa w ust. 3, odbywają się na podstawie indywidualnego upoważnienia, wystawianego każdorazowo przez odpowiednio dyrektora parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, wskazującego w szczególności gatunek i liczbę sztuk zwierzyny oraz termin ważności upoważnienia. W przypadku wystawienia upoważnienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zakazów, nakazów i ograniczeń wynikających z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) oraz wprowadzonych na jej podstawie nie stosuje się w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia odstrzału redukcyjnego zwierząt łownych.
5. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych, o których mowa w ust. 3, odbywają się pod nadzorem odpowiednio pracownika parku narodowego albo pracownika regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.
6. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych są wykonywane w pierwszej kolejności przez pracowników parków narodowych.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◁> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

7. Zakazuje się odstrzałów redukcyjnych zwierząt łownych, o których mowa w ust. 3, w formie polowań zbiorowych, polowań z naganką, polowań z użyciem psów oraz nęcenia zwierząt.
- <8. Odstrzał sanitarny zwierząt jest wykonywany z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.**
- 9. Odstrzał sanitarny zwierząt, o którym mowa w ust. 8, odbywa się na podstawie indywidualnego upoważnienia, do którego wystawienia jest obowiązany odpowiednio zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, lub dyrektor parku narodowego albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, wskazującego w szczególności gatunek i liczbę sztuk zwierzyny przeznaczonej do odstrzału oraz termin ważności upoważnienia.**
- 10. Przy wykonywaniu odstrzału sanitarnego, o którym mowa w ust. 8, stosuje się odpowiednio przepisy o zachowaniu bezpieczeństwa na polowaniach określone w przepisach wydanych na podstawie art. 43 ust. 3.>**

Art. 11.

1. Łowiectwo jest prowadzone zgodnie z podstawowymi kierunkami użytkowania terenów rolnych, leśnych i rybackich, w warunkach stałego polepszania zwierzynie środowiska jej bytowania.
2. Gospodarowanie populacjami zwierzyny wymaga w szczególności:
  - 1) tworzenia stałych i okresowych osłon dla zwierzyny (lasy, zadrzewienia, zakrzewienia, remizy, osłony miejsc lęgowych);
  - 2) wzbogacania naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny w lasach;
  - 3) zachowania istniejących naturalnych zbiorników wodnych, rekonstrukcji i tworzenia nowych;
  - 4) (uchylony);
  - 5) (uchylony);
  - 6) utrzymywania korytarzy (ciągów) ekologicznych dla zwierzyny;
  - 7) utrzymywania struktury wiekowej i płciowej oraz liczebności populacji zwierzyny właściwych dla zapewnienia równowagi ekosystemów oraz realizacji głównych celów gospodarczych w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie;
  - 8) ochrony zwierzyny przed zagrożeniem ruchu pojazdów samochodowych na drogach krajowych i wojewódzkich.

3. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) i nadleśniczowie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe współdziałają ze sobą oraz z właścicielami, posiadaczami i zarządcami gruntów w sprawach związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, oraz z zagospodarowaniem obwodów łowieckich, w szczególności w zakresie ochrony i hodowli zwierzyny.

<4. Zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego może wystąpić z wnioskiem do służb, straży lub organów administracji rządowej, w szczególności do właściwego miejscowo komendanta Policji lub Straży Granicznej, lub Państwowej Straży Pożarnej, lub właściwego terytorialnie organu Inspekcji Weterynaryjnej, o udzielenie pomocy pozostającej w zakresie kompetencji tych służb, straży lub inspekcji, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 4, polega w szczególności na:

- 1) zabezpieczeniu terenu, na którym odbywa się polowanie, przed nieuprawnionym wstępem osób trzecich;
- 2) wsparciu działań mających na celu poszukiwanie padłych zwierząt, co do których zachodzi podejrzenie, że mogły być nosicielami chorób zakaźnych, o których mowa w art. 2 pkt 21 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) kontroli przestrzegania przez osobę uprawnioną do wykonywania polowania, w tym osobę wykonującą odstrzał sanitarny, o którym mowa w art. 8 ust. 8, zasad bioasekuracji.>

<Art. 29b.

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, tryb składania i rozpatrywania wniosków o dzierżawę obwodów łowieckich oraz kryteria oceny tych wniosków i wnioskodawców, uwzględniając wymagania prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej i działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych.>

Art. 32a.

1. Organami Polskiego Związku Łowieckiego są:
  - 1) Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, jako najwyższa władza Polskiego Związku Łowieckiego, który ustala kierunki działania Polskiego Związku Łowieckiego oraz realizuje inne zadania przewidziane statutem;
  - 2) Naczelna Rada Łowiecka, do zadań której należy nadzór nad działalnością Zarządu Głównego oraz realizacja innych zadań przewidzianych statutem;
  - 3) Zarząd Główny jako organ zarządzający i reprezentujący Polski Związek Łowiecki na zewnątrz, nadzorujący działalność zarządów okręgowych, a także realizujący inne zadania przewidziane statutem;
  - 4) Główny Sąd Łowiecki i okręgowe sądy łowieckie jako organy orzekające w postępowaniu dyscyplinarnym;
  - 5) Główny Rzecznik Dyscyplinarny i okręgowi rzecznicy dyscyplinarni jako organy prowadzące dochodzenia dyscyplinarne;
  - 6) Kapituła Odznaczeń Łowieckich jako organ nadający odznaczenia łowieckie;
  - 7) okręgowe zjazdy delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, które realizują zadania przewidziane statutem;
  - 8) zarządy okręgowe jako organy terenowe Zarządu Głównego.
2. Kadencja organów Polskiego Związku Łowieckiego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-7, trwa 5 lat. Członkiem organów Polskiego Związku Łowieckiego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-7, można być nie dłużej niż przez dwie rozpoczęte kadencje. Z chwilą objęcia funkcji w organie Polskiego Związku Łowieckiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-7, na drugą kadencję osoba taka traci prawo do bycia ponownie wybraną albo powołaną do tego organu.
3. Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego tworzą, wyłonieni w wyborach pośrednich, przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich.
4. W skład Naczelnej Rady Łowieckiej wchodzi członkowie wybrani przez okręgowe zjazdy delegatów - po jednym z każdego okręgu.
5. W skład Zarządu Głównego wchodzi:
  - [1] *Łowczy Krajowy - powoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska spośród trzech kandydatów przedstawionych przez Naczelną Radę Łowiecką i*

odwoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Łowieckiej;]

<1)Łowczy Krajowy – powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska;>

2) członkowie w liczbie od 2 do 4 - powoływani i odwoływani przez ministra właściwego do spraw środowiska na wniosek Łowczego Krajowego.

6. W skład zarządu okręgowego wchodzi:

[1) łowczy okręgowy - powoływany i odwoływany przez Zarząd Główny;]

<1)łowczy okręgowy – powoływany i odwoływany przez Łowczego Krajowego po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw środowiska;>

2) członkowie w liczbie od 2 do 4 - powoływani i odwoływani przez Zarząd Główny na wniosek łowczego okręgowego.

7. W skład Kapituły Odznaczeń Łowieckich wchodzi 11 członków powoływanych przez Naczelną Radę Łowiecką.

8. Okręgowy zjazd delegatów tworzą wyłonieni w wyborach bezpośrednich przedstawiciele kół łowieckich i przedstawiciele członków niezrzeszonych w kołach łowieckich.

Art. 34.

Do zadań Polskiego Związku Łowieckiego należy:

- 1) prowadzenie gospodarki łowieckiej;
- 2) troska o rozwój łowiectwa i współdziałanie z administracją rządową i samorządową, jednostkami organizacyjnymi Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i parkami narodowymi oraz organizacjami społecznymi w ochronie środowiska przyrodniczego, w zachowaniu i rozwoju populacji zwierząt łownych i innych zwierząt dziko żyjących;
- 3) pielęgnowanie historycznych wartości kultury materialnej i duchowej łowiectwa;
- 4) ustalanie kierunków i zasad rozwoju łowiectwa, zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych;
- 5) czuwanie nad przestrzeganiem przez członków Polskiego Związku Łowieckiego prawa, zasad etyki, obyczajów i tradycji łowieckich;
- 6) ⁽⁴⁾ prowadzenie dyscyplinarnego sądownictwa łowieckiego;
- 7) organizowanie szkolenia w zakresie prawidłowego łowiectwa i strzelectwa myśliwskiego;

Objaśnienie oznaczeń: [*] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 8) prowadzenie i popieranie działalności wydawniczej i wystawienniczej o tematyce łowieckiej;
- 9) współpraca z pokrewnymi organizacjami zagranicznymi;
- 10) wspieranie i prowadzenie prac naukowych w zakresie gospodarowania zwierzyną;
- 11) prowadzenie i popieranie hodowli użytkowych psów myśliwskich i ptaków łowczych;
- <11a) podejmowanie działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych;>**
- 12) realizacja innych zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 42.

1. Polowanie może być wykonywane przez członków Polskiego Związku Łowieckiego lub cudzoziemców, o których mowa w art. 42a ust. 1, za zgodą dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego.
    - 1a. Polowanie może być polowaniem indywidualnym albo zbiorowym.
    - <1b. Podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem tuszy odstrzelonych zwierząt łownych osoba uprawniona do wykonywania polowania jest obowiązana do przestrzegania zasad bioasekuracji.>**
  2. Podczas polowania uprawniony do jego wykonywania zobowiązany jest posiadać:
    - 1) legitymację członkowską Polskiego Związku Łowieckiego. Wymóg ten nie dotyczy cudzoziemców wymienionych w art. 42a ust. 1 i art. 43 ust. 1;
    - 2) pozwolenie na posiadanie broni myśliwskiej lub inny dokument uprawniający do jej posiadania, jeżeli wykonuje polowanie za pomocą broni przeznaczonej do celów łowieckich;
    - 3) zezwolenie ministra właściwego do spraw środowiska na łowienie zwierzyny przy użyciu ptaka łowczego, jeżeli wykonuje polowanie przy pomocy ptaków łowczych.
  3. Wyróżnia się trzy rodzaje uprawnień do wykonywania polowania:
    - 1) podstawowe - uprawniające do odstrzału zwierząt łownych, z wyjątkiem samców zwierzyny płowej;
    - 2) selekcyjnerskie - uprawniające do odstrzału wszystkich zwierząt łownych;
    - 3) sokolnicze - uprawniające do łowienia zwierzyny przy pomocy ptaków łowczych.
  4. Warunkiem uzyskania uprawnień do wykonywania polowania, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, jest:
-

- 1) odbycie rocznego stażu w kole łowieckim lub ośrodku hodowli zwierzyny;
  - 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki;
  - 3) złożenie, z wynikiem pozytywnym, egzaminu przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Polski Związek Łowiecki.
5. Z odbycia stażu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, zwolnieni są:
- 1) osoby posiadające wyższe, średnie lub średnie branżowe wykształcenie leśne;
  - 2) osoby posiadające inne wyższe wykształcenie o specjalności łowieckiej;
  - 3) strażnicy łowieccy pełniący swe funkcje przez okres nie krótszy niż 2 lata;
  - 4) cudzoziemcy oraz obywatele polscy, którzy przebywają z zamiarem stałego pobytu za granicą, jeżeli posiadają aktualne uprawnienia do wykonywania polowania w innym państwie;
- 5) osoby, które uprzednio utraciły członkostwo w Polskim Związku Łowieckim.
6. Warunkiem uzyskania uprawnień, o których mowa w ust. 3 pkt 2, jest:
- 1) posiadanie uprawnień podstawowych przez co najmniej 3 lata;
  - 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki;
  - 3) złożenie egzaminu, z wynikiem pozytywnym, przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Polski Związek Łowiecki.
7. Warunkiem uzyskania uprawnień, o których mowa w ust. 3 pkt 3, jest:
- 1) posiadanie uprawnień podstawowych;
  - 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego przez Polski Związek Łowiecki;
  - 3) złożenie egzaminu, z wynikiem pozytywnym, przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Polski Związek Łowiecki.
8. Do wykonywania polowania indywidualnego jest wymagane, poza dokumentami określonymi w ust. 2, pisemne upoważnienie wydane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego.
9. Polski Związek Łowiecki ustala wysokość opłat za szkolenie i egzaminowanie, uwzględniając poniesione koszty.
10. Uprawnienia do wykonywania polowania wygasają, o ile zainteresowany w okresie 5 lat od ich nabycia nie uzyskał członkostwa Polskiego Związku Łowieckiego lub też po upływie 5 lat do ustania członkostwa w Polskim Związku Łowieckim.
- <10a. Przestrzeganie zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny polega na takim zachowaniu osób**
-

uprawnionych do wykonywania polowania, które ma na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub tych osób, lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby.

10b. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, zasady bioasekuracji, jakie powinny być przestrzegane podczas polowania lub odstrzału sanitarnego niektórych gatunków zwierząt łownych oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny, mając na względzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub osób uprawnionych do wykonywania polowania lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby.>

11. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wydawania zezwoleń na łowienie zwierzyny przy użyciu ptaków łowczych, kierując się potrzebą podtrzymania polskich zwyczajów i tradycji sokolniczych.

Art. 42aa.

Zabrania się:

- 1) niszczenia urządzeń łowieckich, wybierania karmy lub soli z lizawek;
- 2) gromadzenia, posiadania, wytwarzania, przechowywania lub wprowadzania do obrotu narzędzi i urządzeń przeznaczonych do kłusownictwa;
- 3) wchodzenia w posiadanie bezprawnie pozyskanej tuszy lub trofeów zwierząt łownych;
- 4) hodowania lub utrzymywania bez zezwolenia chartów rasowych lub ich mieszańców;
- 5) zezwalania przez osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania;
- 6) pozyskiwania zwierzyny innego gatunku, innej płci lub w większej liczbie, niż przewiduje upoważnienie wydane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego;
- 7) zezwalania przez osobę upoważnioną przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego na przekroczenie zatwierdzonego w rocznym planie łowieckim pozyskania zwierzyny;

- 8) polowania na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskim w pasie 3000 m od brzegu w głąb morza lub 5000 m w głąb lądu;
- 9) polowania z chartami lub ich mieszańcami;
- 10) polowania w czasie ochronnym;
- 11) polowania bez posiadania uprawnień do polowania;
- 12) wchodzenia w posiadanie zwierzyny za pomocą broni i amunicji innej niż myśliwska, środków i materiałów wybuchowych, trucizn, karmy o właściwościach odurzających, sztucznego światła, lepów, wnyków, żelaz, dołów, samostrzałów lub rozkopywania nor i innych niedozwolonych środków;
- 13) strzelania do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 150 m od zabudowań mieszkalnych;
- 14) zakładania narzędzi lub urządzeń przeznaczonych do łowienia, chwytania lub zabijania zwierzyny, z wyjątkiem odłowów, o których mowa w art. 44 ust. 3, art. 44a albo art. 45, odłowów prowadzonych zgodnie z zatwierdzonym rocznym planem łowieckim albo odłowów prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 15) wykonywania polowania w obecności lub przy udziale dzieci do 18. roku życia [.]
<;>

<16) celowego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania.>

Art. 51.

1. Kto:

- 1) strzela do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 150 m od zabudowań mieszkalnych,
- 2) wybiera jaja, pisklęta, niszczy gniazda ptaków łownych lub niszczy ich lęgowiska,
- 3) przetrzymuje zwierzynę bez odpowiedniego zezwolenia,
- 4) niszczy nory i legowiska zwierząt łownych,
- 5) niszczy urządzenia łowieckie, wybiera karmę lub sól z lizawek,
- 6) poluje, nie posiadając przy sobie wymaganych dokumentów,
- 7) wbrew przepisom art. 42b ust. 2 nie dokonuje wymaganych wpisów w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego,

<7a) nie przestrzega zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny,>

8) (uchylony)

- podlega karze grzywny.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 orzekanie następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 52.

Kto:

- 1) gromadzi, posiada, wytwarza, przechowuje lub wprowadza do obrotu narzędzia i urządzenia przeznaczone do kłusownictwa,
- 2) wchodzi w posiadanie bezprawnie pozyskanej tuszy lub trofeów zwierząt łownych,
- 3) narusza zakaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4,
- 4) hoduje lub utrzymuje bez zezwolenia charty rasowe lub ich mieszańce,
- 5) sprawując zarząd z ramienia dzierżawcy, a w obwodach niewydzierżawionych z ramienia zarządcy, zezwala na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania lub na przekroczenie zatwierdzonego w planie łowieckim pozyskania zwierzyny,
- 6) pozyskuje zwierzynę innego gatunku, innej płci lub w większej liczbie, niż przewiduje upoważnienie wydane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego,
- 7) wykonuje polowanie w obecności lub przy udziale dziecka do 18. roku życia <,>

<8) celowo utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie polowania>

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

USTAWA z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284 i 1214)

Art. 10.

1. Właściwy organ Policji wydaje pozwolenie na broń, jeżeli wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego oraz przedstawi ważną przyczynę posiadania broni.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

2. Pozwolenie na broń wydaje się w szczególności w celach:

- 1) ochrony osobistej;
- 2) ochrony osób i mienia;
- 3) łowieckich;
- 4) sportowych;
- 5) rekonstrukcji historycznych;
- 6) kolekcjonerskich;
- 7) pamiątkowych;
- 8) szkoleniowych.

3. Za ważną przyczynę, o której mowa w ust. 1, uważa się w szczególności:

- 1) stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia - dla pozwolenia na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia;
- 2) posiadanie uprawnień do wykonywania polowania, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów - dla pozwolenia na broń do celów łowieckich;
- 3) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim, posiadanie kwalifikacji sportowych, o których mowa w art. 10b, oraz licencji właściwego polskiego związku sportowego - dla pozwolenia na broń do celów sportowych;
- 4) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu, którego statutowym celem jest organizowanie rekonstrukcji historycznych oraz zaświadczenie potwierdzające czynny udział w działalności statutowej - dla pozwolenia na broń do celów rekonstrukcji historycznych;
- 5) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim - dla pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich;
- 6) udokumentowane nabycie broni w drodze spadku, darowizny lub wyróżnienia - dla pozwolenia na broń do celów pamiątkowych;
- 7) posiadanie uprawnień, określonych w odrębnych przepisach do prowadzenia szkoleń o charakterze strzeleckim oraz udokumentowane zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich - dla pozwolenia na broń do celów szkoleniowych.

4. Pozwolenie na broń, wydane w celach, o których mowa w ust. 2, uprawnia do posiadania następujących rodzajów broni i amunicji do niej:

- 1) do celów ochrony osobistej:
-

- a) broni palnej: bojowej, gazowej, alarmowej w postaci pistoletów lub rewolwerów centralnego zapłonu o kalibrach od 6 mm do 12 mm,
  - b) przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA,
  - c) miotaczy gazu obezwładniającego;
- 2) do celów ochrony osób lub mienia:
- a) broni, o której mowa w pkt 1,
  - b) pistoletów sygnałowych,
  - c) pistoletów maszynowych o kalibrze od 6 mm do 12 mm,
  - d) strzelb powtarzalnych o kalibrze wagomiarowym 12,
  - e) karabinków samoczynnych o kalibrze od 5,45 mm do 7,62 mm;
- 3) do celów łowieckich - broni dopuszczonej do wykonywania polowań na podstawie odrębnych przepisów;
- 4) do celów sportowych - broni palnej:
- a) bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi, o kalibrze do 6 mm,
  - b) centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi, o kalibrze do 12 mm,
  - c) gładkolufowej,
  - d) przystosowanej do strzelania wyłącznie przy pomocy prochu czarnego (dymnego);
- 5) do celów szkoleniowych - broni, o której mowa w pkt 1-4;
- 6) do celów rekonstrukcji historycznych - broni alarmowej albo innej broni palnej, konstrukcyjnie przeznaczonej do strzelania wyłącznie amunicją ślepą, w tym samoczynnej;
- 7) do celów kolekcjonerskich lub pamiątkowych - broni, o której mowa w pkt 1-6.
5. Pozwolenie na broń, o którym mowa w ust. 1, nie może być wydane, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 2, na broń szczególnie niebezpieczną w postaci:
- 1) samoczynnej broni palnej, zdolnej do rażenia celów na odległość;
  - 2) broni palnej wytworzonej lub przerobionej w sposób pozwalający na zatajenie jej przeznaczenia, a także broni imitującej inne przedmioty;
- [3) *broni palnej wyposażonej w tłumik huku lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huku;*]
- <3)broni palnej wyposażonej w tłumik huku lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huku, z wyłączeniem pozwolenia na broń do celów łowieckich;>**

- 4) broni palnej, której nie można wykryć przy pomocy urządzeń przeznaczonych do kontroli osób i bagażu.

<5a. Broń, o której mowa w ust. 5 pkt 3, posiadana na podstawie pozwolenia na broń do celów łowieckich może być używana wyłącznie do wykonywania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.>

6. Zabronione jest posiadanie amunicji szczególnie niebezpiecznej w postaci:

- 1) amunicji z pociskami wypełnionymi materiałami wybuchowymi, zapalającymi albo innymi substancjami, których działanie zagraża życiu lub zdrowiu oraz pocisków do takiej amunicji;
- 2) amunicji z pociskami pełnopłaszczowymi zawierającymi rdzeń wykonany z materiału twardszego niż stop ołowiu;
- 3) amunicji z pociskami podkalibrowymi, z płaszczem lub elementem wiodącym wykonanym z tworzyw sztucznych, z wyłączeniem amunicji przeznaczonej do strzelania z broni gładkolufowej;
- 4) amunicji wytworzonej niefabrycznie, w tym także takiej, do której wytworzenia wykorzystywane są fabrycznie nowe elementy amunicji, z wyłączeniem amunicji wytwarzanej na własny użytek przez osoby posiadające pozwolenie na broń myśliwską, sportową lub kolekcjonerską.

7. Właściwy organ Policji może w pozwoleniu na broń ograniczyć lub wykluczyć możliwość jej noszenia, co potwierdza się w legitymacji posiadacza broni.

8. Zabrania się noszenia broni posiadanej na podstawie pozwolenia do celów kolekcjonerskich lub pamiątkowych bez zgody właściwego organu Policji.

9. W rozumieniu ustawy noszenie broni oznacza każdy sposób przemieszczania załadowanej broni przez osobę posiadającą broń.

Art. 29.

1. Świadczenie broni może być wydane:

- 1) przedsiębiorcom i jednostkom organizacyjnym, którzy na podstawie odrębnych przepisów powołali wewnętrzne służby ochrony, jeżeli broń jest niezbędna do wykonywania przez te służby zadań wynikających z planu ochrony;

- 2) przedsiębiorcom, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, jeżeli broń jest im niezbędna w zakresie i formach określonych w koncesji;
- 3) podmiotom prowadzącym strzelnicę;
- 4) szkołom, organizacjom sportowym i łowieckim, stowarzyszeniom obronnym w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub innym placówkom oświatowym oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony;
- 5) podmiotom wykonującym zadania związane z realizacją filmów i innych przedsięwzięć artystycznych;
- 6) urzędом, instytucjom, zakładom, przedsiębiorcom i innym podmiotom, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków pracowniczych związanych ze szczególnym narażeniem na zamach przeciwko życiu lub zdrowiu;
- 7) podmiotom, którym broń jest niezbędna w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych[.] <;>

<8) zarządcom lub dzierżawcom obwodów łowieckich w celu wykonania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.>

[2. *Świadectwo broni na broń szczególnie niebezpieczną, o której mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1, może być wydane wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony.*]

<2. Świadectwo broni na broń szczególnie niebezpieczną, o której mowa w:

- 1) **art. 10 ust. 5 pkt 1, może być wydane wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony;**
- 2) **art. 10 ust. 5 pkt 3, może być wydane wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 8, w celu wykonania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.>**

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu świadectwa broni mogą nabywać broń i amunicję na zasadach określonych w art. 12 ust. 2 i art. 14 albo wynajmować broń od Policji lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 30.

1. Osoby fizyczne mogą posługiwać się bronią podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1, przy wykonywaniu zadań wymienionych w tym przepisie, po uzyskaniu dopuszczenia do posiadania broni z zachowaniem zasad określonych w art. 15 ust. 1-5 i art. 16 ust. 1 i 2 oraz zatrudnieniu przez te podmioty.
  - 1a. Wymóg zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy osób posiadających licencję zawodnika, trenera lub sędziego strzelectwa sportowego, nadaną przez polski związek sportowy w rozumieniu odrębnych przepisów, ubiegających się o dopuszczenie do posiadania broni podczas uczestnictwa, organizacji lub przeprowadzania strzeleckich zawodów sportowych.
  - 1b. Osoby, o których mowa w ust. 1a, są zwolnione z egzaminu w zakresie broni sportowej określonego w art. 16 ust. 1, jeśli zdały taki egzamin na podstawie odrębnych przepisów.
  - <1c. Bronią podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 8, mogą posługiwać się wyłącznie osoby posiadające pozwolenie na broń do celów łowieckich oraz uprawnienia do wykonywania polowania. Osób tych nie dotyczy wymóg zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli są członkami Polskiego Związku Łowieckiego.>**
2. Dopuszczenie do posiadania broni następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej przez właściwy organ Policji.
3. (uchylony).
4. Legalność posiadania broni przez osoby, o których mowa w ust. 1, potwierdza się w legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni.

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967)

Art. 45.

1. W przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania powiatowy lekarz weterynarii, w drodze rozporządzenia - aktu prawa miejscowego, może:

- 1) określić obszar, na którym występuje choroba zakaźna zwierząt lub zagrożenie wystąpienia tej choroby, w szczególności jako obszar zapowietrzony lub zagrożony, oraz sposób oznakowania obszaru zapowietrzonego i zagrożonego;
- 2) wprowadzić czasowe ograniczenia w przemieszczaniu się osób lub pojazdów;
- 3) czasowo zakazać organizowania:
  - a) widowisk, zgromadzeń, pochodów lub nakazać czasowe zawieszenie określonej działalności,
  - b) targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt, polowań i odłowów zwierząt łownych;
- 3a) zakazać utrzymywania, chowu lub hodowli zwierząt z gatunków wrażliwych;
- 3b) czasowo zakazać dokarmiania zwierząt łownych;
- 4) ograniczyć przemieszczanie lub obrót albo zakazać przemieszczania lub obrotu zwierzętami niektórych gatunków, zwłokami zwierzęcymi, produktami, surowcami i produktami rolnymi lub paszami oraz innymi przedmiotami, które mogą spowodować szerzenie się choroby zakaźnej zwierząt;
- 5) nakazać zaopatrywanie zwierząt lub produktów w świadectwa zdrowia wystawiane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- 5a) nakazać posiadaczom zwierząt zgłaszanie miejsc, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt, powiatowemu lekarzowi weterynarii;
- 6) nakazać przeprowadzenie zabiegów na zwierzętach, w tym szczepień;
- 7) nakazać oczyszczanie, odkażanie, deratyzację i dezynsekcję miejsc przebywania zwierząt lub miejsc przechowywania i przetwarzania zwłok zwierzęcych, produktów, środków żywienia zwierząt⁽¹¹⁾, a także oczyszczanie i odkażanie środków transportu;
- 8) nakazać odstrzał sanitarny zwierząt na określonym obszarze, w tym nakazać dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich odstrzał sanitarny zwierząt wolno żyjących (dzikich);
- 8a) nakazać dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich zgłaszanie przypadków padnięć lub dostarczanie odstrzelonych zwierząt łownych do określonych miejsc;
- 8b) nakazać zagospodarowanie w określony sposób tusz odstrzelonych lub upolowanych zwierząt łownych, zwłok tych zwierząt lub ubocznych produktów pochodzących od tych zwierząt;

[8c) nakazać zarządcom dróg publicznych wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;]

<8c) nakazać zarządcom dróg publicznych:

- a) zamykanie znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub**
- b) wykonywanie przeszkód technicznych, w szczególności budowę ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych, lub**
- c) wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;>**

8d) nakazać zarządcom przejść granicznych wykonanie określonych działań lub zastosowanie określonego sprzętu, urządzeń i materiałów na przejściach granicznych;

8e) nakazać podjęcie określonych działań w celu zabezpieczenia gospodarstwa przed przenikaniem czynnika zakaźnego;

8f) nakazać pobieranie próbek do badań laboratoryjnych i określić sposób ich pobierania;

8g) nakazać odłów zwierząt łownych wraz z określeniem sposobu jego przeprowadzenia oraz postępowania z odłowionymi zwierzętami, w tym ich uśmiercenie;

8h) nakazać podmiotom prowadzącym odłów zwierząt łownych lub wylapywanie bezdomnych zwierząt określony sposób postępowania z odłowionymi lub wylapanymi zwierzętami;

8i) nakazać poszukiwanie padłych zwierząt;

8j) nakazać podmiotom zajmującym się transportem zwierząt lub zwłok zwierzęcych ich transport do wskazanych miejsc;

9) nakazać podmiotom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji produktów lub pasz zastosowanie określonej technologii;

10) nakazać utrzymywanie zwierząt, w tym ich karmienie lub pojenie, w określony sposób;

11) określić stosowanie środków innych niż wymienione w pkt 1-10, wynikających ze stosowanych bezpośrednio w systemie prawa polskiego przepisów Unii Europejskiej dotyczących zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, zapewniających bezpieczeństwo epizootyczne, w szczególności zapobieganie, ograniczanie lub eliminowanie zagrożeń dla zdrowia publicznego.

[1a. Podmiotowi, który poniósł koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 8a-8d i 9, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot kosztów faktycznie poniesionych w związku z realizacją tych nakazów.]

<1a. Podmiotowi, który poniósł koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 8a, 8b, 8c lit. c, pkt 8d i 9, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot kosztów faktycznie poniesionych w związku z realizacją tych nakazów.>

<1b. W przypadku wydania nakazów, o których mowa ust. 1 pkt 8, 8g, 8i i 8j, właściciele lub posiadacze gruntów, których dotyczą te nakazy, oraz osoby trzecie są obowiązane do powstrzymania się od podejmowania czynności utrudniających lub uniemożliwiających realizację tych nakazów.>

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć obszaru tylko jednego powiatu.
3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, wchodzi w życie z dniem podania do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.
4. Powiatowy lekarz weterynarii uchyla wydane rozporządzenie niezwłocznie po ustaniu zagrożenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania lub jej likwidacji.

Art. 46.

1. W przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania i potrzeby zarządzenia środków, o których mowa w art. 45 ust. 1, na obszarze przekraczającym obszar jednego powiatu właściwy powiatowy lekarz weterynarii informuje o tym natychmiast właściwego wojewódzkiego lekarza weterynarii.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:
  - 1) określenie choroby zakaźnej zwierząt;
  - 2) określenie obszaru zagrożonego wystąpieniem lub obszaru występowania choroby zakaźnej zwierząt;
  - 3) uzasadnienie podjęcia środków.
3. Wojewoda w przypadku, o którym mowa w ust. 1, na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, w drodze rozporządzenia:
  - 1) określa obszar, na którym występuje choroba zakaźna zwierząt lub zagrożenie wystąpienia tej choroby, w szczególności jako obszar zapowietrzony lub zagrożony, oraz sposób oznakowania obszaru zapowietrzonego i zagrożonego lub
  - 2) wprowadza czasowe ograniczenia w przemieszczaniu się osób lub pojazdów, lub

- 3) czasowo zakazuje organizowania:
  - a) widowisk, zgromadzeń, pochodów lub nakazuje czasowe zawieszenie określonej działalności, lub
  - b) targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt, polowań i odłowów zwierząt łownych, lub
- 3a) zakazuje utrzymywania, chowu lub hodowli zwierząt z gatunków wrażliwych, lub
- 3b) czasowo zakazuje dokarmiania zwierząt łownych, lub
- 4) ogranicza przemieszczanie lub obrót albo zakazuje przemieszczania lub obrotu zwierzętami niektórych gatunków, zwłokami zwierzęcymi, produktami, surowcami i produktami rolnymi lub paszami oraz innymi przedmiotami, które mogą spowodować szerzenie się choroby zakaźnej zwierząt, lub
- 5) nakazuje zaopatrywanie zwierząt lub produktów w świadectwa zdrowia wystawiane przez urzędowego lekarza weterynarii, lub
- 5a) nakazuje posiadaczom zwierząt zgłaszanie miejsc, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt, powiatowemu lekarzowi weterynarii, lub
- 6) nakazuje przeprowadzenie zabiegów na zwierzętach, w tym szczepień, lub
- 7) nakazuje oczyszczanie, odkażanie, deratyzację i dezynsekcję miejsc przebywania zwierząt lub miejsc przechowywania i przetwarzania zwłok zwierzęcych, produktów, środków żywienia zwierząt⁽¹²⁾, a także oczyszczanie i odkażanie środków transportu, lub
- 8) nakazuje odstrzał sanitarny zwierząt na określonym obszarze, w tym nakazuje dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich odstrzał sanitarny zwierząt wolno żyjących (dzikich), lub
- 8a) nakazuje utrzymywanie zwierząt, w tym ich karmienie lub pojenie, w określony sposób, lub
- 8b) nakazuje dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich zgłaszanie przypadków padnięć lub podejrzeń wystąpienia choroby zakaźnej u określonych gatunków zwierząt lub dostarczanie odstrzelonych zwierząt do określonych miejsc, lub
- 8c) nakazuje zagospodarowanie w określony sposób tusz odstrzelonych lub upolowanych zwierząt łownych, zwłok tych zwierząt lub ubocznych produktów pochodzących od tych zwierząt, lub,

[8d) nakazuje zarządcom dróg publicznych wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego, lub]

<8d) nakazuje zarządcom dróg publicznych:

- a) zamykanie znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub**
- b) wykonywanie przeszkód technicznych, w szczególności budowę ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych, lub**
- c) wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;>**

8e) nakazuje zarządcom przejść granicznych wykonanie określonych działań lub zastosowanie określonego sprzętu, urządzeń i materiałów na przejściach granicznych, lub

8f) nakazuje podjęcie określonych działań w celu zabezpieczenia gospodarstwa przed przenikaniem czynnika zakaźnego, lub

8g) nakazuje pobieranie próbek do badań laboratoryjnych i określić sposób ich pobierania, lub

8h) nakazuje odłów zwierząt łownych wraz z określeniem sposobu jego przeprowadzenia oraz postępowania z odłowionymi zwierzętami, w tym ich uśmiercenie, lub

8i) nakazuje podmiotom prowadzącym odłów zwierząt łownych lub wyłapywanie bezdomnych zwierząt określony sposób postępowania z odłowionymi lub wyłapanymi zwierzętami, lub

8j) nakazuje poszukiwanie padłych zwierząt, lub

8k) nakazuje podmiotom zajmującym się transportem zwierząt lub zwłok zwierzęcych ich transport do wskazanych miejsc, lub

<8l) nakazuje właściwemu nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wykonywanie na określonym obszarze ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych;>

9) nakazuje podmiotom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwarzania, dystrybucji produktów lub pasz zastosowanie określonej technologii, lub

10) określa stosowanie środków innych niż wymienione w pkt 1-9, wynikających ze stosowanych bezpośrednio w systemie prawa polskiego przepisów Unii Europejskiej dotyczących zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, zapewniających bezpieczeństwo

epizootyczne, w szczególności zapobieganie, ograniczanie lub eliminowanie zagrożeń dla zdrowia publicznego.

[3a. Podmiotowi, który poniósł koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 3 pkt 8b-8e i 9, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot kosztów faktycznie poniesionych w związku z realizacją tych nakazów.]

<3a. Podmiotowi, który poniósł koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 3 pkt 8b, 8d lit. c, pkt 8e i 9, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot kosztów faktycznie poniesionych w związku z realizacją tych nakazów.>

<3b. W przypadku wydania nakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 8, 8h, 8j, 8k i 8l, właściciele lub posiadacze gruntów, których dotyczą te nakazy, oraz osoby trzecie są obowiązane do powstrzymania się od podejmowania czynności utrudniających lub uniemożliwiających realizację tych nakazów.

3c. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w przypadku, gdy poniesione przez niego koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 3 pkt 8l, nie zostały pokryte ze środków funduszu leśnego zgodnie z art. 58 ust. 3a pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129, z późn. zm.) ze względu na wyczerpanie się tych środków.>

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, wchodzi w życie z dniem podania do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.

5. Wojewoda uchyla wydane rozporządzenie na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii.

[Art. 46c.

Warunki i sposób utrzymywania mat dezynfekcyjnych wykładanych w przypadku wydania nakazów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 8c i art. 46 ust. 3 pkt 8d, określają porozumienia pomiędzy Głównym Lekarzem Weterynarii a zarządcami dróg publicznych.]

Art. 47b.

1. W przypadku gdy odstrzał sanitarny zwierząt został nakazany w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 8, art. 46 ust. 3 pkt 8 albo art. 47 ust. 1, Polski Związek Łowiecki, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, wyznacza poszczególnym dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich do wykonania odstrzału sanitarnego osoby posiadające uprawnienia do wykonywania polowania.

[2. W przypadku niewykonywania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego nakazu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 8-8b, art. 46 ust. 3 pkt 8-8c lub art. 47 ust. 1, z przyczyn leżących po jego stronie, dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe lub starosta, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii lub Polskiego Związku Łowieckiego, wypowiada umowę dzierżawy obwodu łowieckiego.]

<2. W przypadku niewykonywania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego nakazu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 8–8b lub art. 46 ust. 3 pkt 8–8c, z przyczyn leżących po jego stronie, dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe lub starosta, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, powiatowego lekarza weterynarii lub Polskiego Związku Łowieckiego, wypowiada umowę dzierżawy obwodu łowieckiego.>

3. Na wniosek organu Inspekcji Weterynaryjnej Polski Związek Łowiecki, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego przekazują temu organowi niezbędne do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt informacje dotyczące:

- 1) zwierząt łownych, w szczególności o liczbie zwierząt łownych występujących na danym obszarze oraz szacowanej zmianie stanu liczebnego tych zwierząt w danym okresie,
- 2) planów łowieckich i wykonania tych planów
- w formie i terminie określonych w tym wniosku.

Art. 78.

Kto:

- 1) wbrew zakazowi prowadzi szczepienia przeciwko chorobom zakaźnym zwierząt lub wykonuje takie szczepienia,
- 2) nie stosuje się do nakazów, zakazów lub ograniczeń wydanych w celu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt lub zapobiegania takiej chorobie, wymienionych w art. 44 ust. 1 pkt 3, 6, 9, 12 i 17, ust. 1a pkt 2 i pkt 6 lit. c, art. 45 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 11 oraz art. 46 ust. 3 pkt 2, 3, 4 i 10,
- 3) nie stosuje się do nakazu przeprowadzenia powszechnych badań, leczenia lub innych zabiegów na zwierzętach z gatunków wrażliwych wydanego na podstawie art. 47 ust. 1,
- 4) nie stosuje się do nakazów, zakazów lub ograniczeń, wydanych na podstawie art. 48 ust. 3 lub art. 48a ust. 3 pkt 1,

5) udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności wynikających z nakazów organów Inspekcji Weterynaryjnej wydanych w związku ze zwalczaniem choroby zakaźnej zwierząt <,>

<6) udaremnia lub utrudnia wykonanie odstrzału sanitarnego nakazanego przez powiatowego lekarza weterynarii lub wojewodę>

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 85aa.

1. Kto, wbrew wydanym w celu zwalczania choroby zakaźnej zwierząt lub zapobiegania takiej chorobie nakazom, zakazom lub ograniczeniom, o których mowa w:

1) art. 44 ust. 1 pkt 1 i art. 44 ust. 1a pkt 1:

a) nie odosabia lub nie strzeże zwierząt chorych lub zakażonych albo podejrzanych o zakażenie lub o chorobę, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,25 do 1,3,

b) nie obserwuje zwierząt chorych lub zakażonych albo podejrzanych o zakażenie lub o chorobę, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8,

1a) art. 45 ust. 1 pkt 3a i art. 46 ust. 3 pkt 3a, utrzymuje lub prowadzi chów lub hodowlę zwierząt z gatunków wrażliwych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do trzykrotności,

2) art. 44 ust. 1 pkt 4, nie zabija lub nie poddaje ubojowi zwierząt chorych lub zakażonych lub podejrzanych o zakażenie lub o chorobę albo zwierząt z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do 2,6,

3) art. 44 ust. 1 pkt 5 i art. 44 ust. 1a pkt 3, nie oczyszcza lub nie odkaża miejsc lub środków transportu, a także nie odkaża, nie niszczy lub nie usuwa w sposób wykluczający niebezpieczeństwo szerzenia się choroby zakaźnej zwierząt, pasz, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, lub przedmiotów, z którymi miały kontakt zwierzęta chore, zakażone, lub podejrzane o zakażenie lub o chorobę, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,25 do 1,3,

4) art. 44 ust. 1 pkt 7 i art. 44 ust. 1a pkt 4, nie odkaża rzeczy osób, które miały lub mogły mieć kontakt ze zwierzętami chorymi, zakażonymi lub podejrzanyymi o zakażenie lub o chorobę, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8,

- 5) art. 44 ust. 1 pkt 8 i art. 44 ust. 1a pkt 5, karmi zwierzęta określonymi paszami lub poije z określonych zbiorników i ujęć wody, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8,
- 6) art. 44 ust. 1 pkt 10 lit. c, art. 45 ust. 1 pkt 6 i art. 46 ust. 3 pkt 6, nie wykonuje określonych zabiegów na zwierzętach, w tym nie przeprowadza szczepień, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8,
- 7) art. 44 ust. 1 pkt 11, używa zwierząt w celu rozmnażania, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do dwukrotności,
- 8) art. 44 ust. 1 pkt 12a, będąc podmiotem prowadzącym działalność w zakresie przetwarzania oraz wykorzystywania ubocznych produktów zwierzęcych, nie unieszkodliwia zwłok zwierzęcych w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych, produktów pozyskanych od tych zwierząt lub przedmiotów, z którymi miały kontakt zabite zwierzęta, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do pięciokrotności,
- 9) art. 44 ust. 1 pkt 12b i art. 44 ust. 1a pkt 7, będąc posiadaczem gospodarstwa, nie podejmuje określonych działań w celu zabezpieczenia gospodarstwa przed przenikaniem czynnika zakaźnego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,1 do dwukrotności,
- 9a) art. 44 ust. 1 pkt 12c, będąc posiadaczem gospodarstwa, nie podejmuje określonych działań w celu umożliwienia wykonania odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich), podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,1 do dwukrotności,
- 10) art. 44 ust. 1 pkt 13, będąc podmiotem zajmującym się ubojem zwierząt, nie przeprowadza uboju tych zwierząt albo przeprowadza ten ubój z naruszeniem określonych warunków, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do pięciokrotności,
- 11) art. 44 ust. 1 pkt 14, art. 45 ust. 1 pkt 8j i art. 46 ust. 3 pkt 8k, będąc podmiotem zajmującym się transportem zwierząt lub zwłok zwierzęcych, nie transportuje ich do wskazanych miejsc, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do czterokrotności,
- 12) art. 44 ust. 1 pkt 15, będąc podmiotem prowadzącym działalność w zakresie produkcji produktów, nie przetwarza tych produktów albo nie stosuje do tego przetworzenia określonej technologii, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do pięciokrotności,

- 13) art. 44 ust. 1 pkt 16, będąc podmiotem prowadzącym działalność w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa produkcyjnego sektora akwakultury, nie podejmuje czynności prowadzących do ograniczenia lub wyeliminowania czynnika chorobotwórczego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do 2,6,
- 13a) art. 45 ust. 1 pkt 3b i art. 46 ust. 3 pkt 3b, dokarmia zwierzęta łowne, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,1 do dwukrotności,
- 14) art. 45 ust. 1 pkt 5 i art. 46 ust. 3 pkt 5, nie zaopatruje zwierząt lub produktów w świadectwa zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do dwukrotności,
- 15) art. 45 ust. 1 pkt 5a i art. 46 ust. 3 pkt 5a, będąc posiadaczem zwierząt, nie zgłasza miejsc, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt, powiatowemu lekarzowi weterynarii, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do dwukrotności,
- 16) art. 45 ust. 1 pkt 7 i art. 46 ust. 3 pkt 7:
- a) nie oczyszcza, nie odkaża, nie przeprowadza deratyzacji lub dezynsekcji miejsc przebywania zwierząt, a także nie oczyszcza lub nie odkaża środków transportu, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,25 do 1,3,
  - b) nie oczyszcza, nie odkaża, nie przeprowadza deratyzacji lub dezynsekcji miejsc przechowywania lub przetwarzania zwłok zwierzęcych, produktów lub pasz, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do dwukrotności,
- 17) art. 45 ust. 1 pkt 8 i art. 46 ust. 3 pkt 8, nie prowadzi odstrzału sanitarnego zwierząt na określonym obszarze, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,25 do 1,3,
- 18) art. 45 ust. 1 pkt 8 i art. 46 ust. 3 pkt 8, będąc dzierżawcą lub zarządcą obwodu łowieckiego, nie prowadzi odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonym obszarze, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,25 do 1,3,
- 19) art. 45 ust. 1 pkt 8a i art. 46 ust. 3 pkt 8b, będąc dzierżawcą lub zarządcą obwodu łowieckiego, nie zgłasza przypadków padnięć lub nie dostarcza odstrzelonych zwierząt łownych do określonych miejsc, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,25 do 1,3,
- 20) art. 45 ust. 1 pkt 8b i art. 46 ust. 3 pkt 8c, nie zagospodarowuje w określony sposób tusz odstrzelonych zwierząt łownych lub upolowanych, zwłok tych zwierząt lub ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących od tych zwierząt, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8,
-

[21) *art. 45 ust. 1 pkt 8c i art. 46 ust. 3 pkt 8d, będąc zarządcą dróg publicznych, nie wyklada mat dezynfekcyjnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do czterokrotności,*]

<21) art. 45 ust. 1 pkt 8c i art. 46 ust. 3 pkt 8d, będąc zarządcą dróg publicznych, nie zamyka znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt, nie wykonuje przeszkód technicznych, w szczególności budowy ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych lub nie wyklada mat dezynfekcyjnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do czterokrotności,>

22) art. 45 ust. 1 pkt 8e i art. 46 ust. 3 pkt 8f, nie podejmuje określonych działań w celu zabezpieczenia gospodarstwa przed przenikaniem czynnika zakaźnego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,1 do dwukrotności,

22a) art. 45 ust. 1 pkt 8f i art. 46 ust. 3 pkt 8g, nie pobiera próbek do badań laboratoryjnych w określony sposób, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,1 do dwukrotności,

22b) art. 45 ust. 1 pkt 8g i art. 46 ust. 3 pkt 8h, nie odławia zwierząt łownych albo przeprowadza odłów zwierząt łownych niezgodnie z określonym sposobem jego przeprowadzania lub postępuje z odłowionymi zwierzętami w sposób inny niż określony w tych nakazach, podlega karze pieniężnej w wysokości od jednokrotności do trzykrotności,

22c) art. 45 ust. 1 pkt 8h i art. 46 ust. 3 pkt 8i, będąc podmiotem prowadzącym odłów zwierząt łownych lub wyłapywanie bezdomnych zwierząt, nie postępuje w określony sposób z odłowionymi lub wyłapanymi zwierzętami, podlega karze pieniężnej w wysokości od jednokrotności do trzykrotności,

22d) art. 45 ust. 1 pkt 8i i art. 46 ust. 3 pkt 8j, nie poszukuje padłych zwierząt, podlega karze pieniężnej w wysokości od jednokrotności do trzykrotności,

23) art. 45 ust. 1 pkt 9 i art. 46 ust. 3 pkt 9, będąc podmiotem prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji produktów lub pasz, nie stosuje określonej technologii, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do pięciokrotności,

24) art. 45 ust. 1 pkt 10 i art. 46 ust. 3 pkt 8a, nie utrzymuje zwierząt, w tym nie karmi ich i nie poi, w określony sposób, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8,

25) art. 57e ust. 4:

- a) nie zabija utrzymywanych w gospodarstwie zwierząt z gatunków wrażliwych lub nie poddaje tych zwierząt ubojowi, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,5 do dwukrotności,
  - b) wprowadza do gospodarstwa lub utrzymuje w nim zwierzęta z gatunków wrażliwych przez okres wskazany w programie bioasekuracji, podlega karze pieniężnej w wysokości od 2,5 do 4,5
- kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Kto uchyla się od wprowadzonych na podstawie przepisów ustawy obowiązków określonych w programie:

- 1) zwalczania chorób zakaźnych zwierząt,
  - 2) mającym na celu wykrycie występowania zakażeń czynnikami wywołującymi choroby zakaźne zwierząt lub poszerzenie wiedzy o ryzyku występowania takich chorób,
  - 3) nadzoru nad chorobami zakaźnymi zwierząt akwakultury mającego na celu osiągnięcie przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę statusu wolnych od danej choroby zakaźnej,
  - 4) zwalczania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych wymienionych w rozporządzeniu nr 2160/2003, w załączniku I,
  - 5) bioasekuracji mającym na celu zapobieganie szerszeniu się chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania
- podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,2 do 0,8 kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2a. Kto, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 47b ust. 3, nie przekazuje organom Inspekcji Weterynaryjnej informacji niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt dotyczących zwierząt łownych, w szczególności o liczbie zwierząt łownych występujących na danym obszarze oraz szacowanej zmianie stanu liczebnego tych zwierząt w danym okresie lub informacji dotyczących planów łowieckich lub wykonania tych planów, w formie lub terminie określonym we wniosku, o którym mowa w art. 47b ust. 3, podlega karze pieniężnej w wysokości od 0,1 do dwukrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

3. Ustalając wysokość kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1-2a, powiatowy lekarz weterynarii bierze pod uwagę stopień spowodowanego zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt oraz zakres stwierdzonych naruszeń lub ich stopień, a także, odpowiednio, wielkość gospodarstwa, liczbę zwierząt, powierzchnię gospodarstwa lub wielkość produkcji w zakładzie, których dotyczy dane naruszenie.

USTAWA z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2019 r. poz. 824)

Art. 20.

1. Powiatowy lekarz weterynarii, na obszarze swojej właściwości:

1) prowadzi:

a) rejestr zakładów obejmujący zakłady:

- będące gospodarstwami, na terenie których dokonuje się uboju zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu pozyskania mięsa na użytek własny,
- prowadzące sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia zwierzęcego,
- które podlegają rejestracji zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia nr 852/2004, w tym prowadzących rolniczy handel detaliczny produktami pochodzenia zwierzęcego lub żywnością, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, i zakłady prowadzące działalność marginalną, lokalną i ograniczoną, oraz zakłady, dla których zatwierdzenie jest wymagane zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 852/2004, i zakłady zatwierdzone zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 853/2004, ze wskazaniem zakładów zatwierdzonych korzystających z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004,

b) wykaz podmiotów podlegających rejestracji, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność w zakładach podlegających zatwierdzeniu w trybie i na zasadach określonych w art. 31 ust. 2 rozporządzenia nr 882/2004,

c) wykaz zakładów zatwierdzonych w trybie i na zasadach określonych w art. 31 ust. 2 rozporządzenia nr 882/2004, ze wskazaniem zakładów zatwierdzonych korzystających z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004;

2) wydaje decyzje administracyjne w stosunku do zakładów, o których mowa w pkt 1, w sprawach:

- a) wpisu do rejestru,
- b) zatwierdzenia,
- c) warunkowego zatwierdzenia,
- d) przedłużenia warunkowego zatwierdzenia,
- e) zawieszenia zatwierdzenia,
- f) cofnięcia zatwierdzenia,
- g) wykreślenia z rejestru.

2. Decyzje administracyjne w sprawie zawieszenia i cofnięcia zatwierdzenia zakładów podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

[3. Decyzje administracyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b-d, zatwierdzające zakłady korzystające z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004, zawierają wskazanie, że produkty pochodzące z tych zakładów mogą być wprowadzane na rynek wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.]

4. Jeżeli prowadzenie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego ogranicza się do produkcji podstawowej podlegającej wpisowi do rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, o którym mowa w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, to działalność taka nie podlega wpisowi do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, z wyłączeniem prowadzenia działalności polegającej na utrzymywaniu drobiu w celu pozyskiwania jaj konsumpcyjnych przeznaczonych do wprowadzenia na rynek.

[Art. 21c.

Produkty pochodzenia zwierzęcego pochodzące z zakładów zatwierdzonych, które korzystają z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004 w zakresie konstrukcji, rozplanowania i wyposażenia zakładów oraz produkty z nich wyprodukowane mogą być wprowadzane na rynek tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.]

Art. 26.

1. Kto:

- 1) prowadząc przedsiębiorstwo sektora spożywczego:
-

Objaśnienie oznaczeń: *[ ] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- a) nie wykonuje obowiązków lub narusza wymagania:
- w zakresie dotyczącym produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, określone w rozporządzeniu nr 852/2004 lub w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie art. 14 ust. 2 tego rozporządzenia, lub
  - określone w rozporządzeniu nr 853/2004 lub w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie art. 12 ust. 2 tego rozporządzenia, lub
- [- weterynaryjne lub dotyczące bezpieczeństwa żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, określone w art. 9, art. 9a ust. 1 i 2, art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1, art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 2a, art. 19 ust. 1 i 3, art. 21a ust. 6, art. 21b, art. 21c lub w przepisach wydanych na podstawie art. 8 pkt 2, art. 8b pkt 2, art. 10 ust. 2 pkt 2, art. 11 ust. 2, art. 11a ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2 lub art. 16 ust. 5, lub]*
- <- weterynaryjne lub dotyczące bezpieczeństwa żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, określone w art. 9, art. 9a ust. 1 i 2, art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1, art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 2a, art. 19 ust. 1 i 3, art. 21a ust. 6, art. 21b lub w przepisach wydanych na podstawie art. 8 pkt 2, art. 8b pkt 2, art. 10 ust. 2 pkt 2, art. 11 ust. 2, art. 11a ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2 lub art. 16 ust. 5, lub>**
- określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, lub
- b) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie urzędowych kontroli w zakresie określonym w rozporządzeniu nr 854/2004 lub przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia,
- 2) prowadząc produkcję produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, powoduje zagrożenie dla zdrowia publicznego, nie zapewniając spełniania:
- a) przez produkty pochodzenia zwierzęcego wprowadzane na rynek lub żywność, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, wymagań określonych dla tych produktów lub tej żywności lub
  - b) wymagań weterynaryjnych lub wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, określonych w art. 9, art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1, art. 14 ust. 1 lub art. 16 ust. 2a lub

w przepisach wydanych na podstawie art. 8 pkt 2, art. 8b pkt 2, art. 10 ust. 2 pkt 2, art. 11 ust. 2, art. 11a ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2 pkt 2, art. 14 ust. 2 lub art. 16 ust. 5, lub

c) wymagań w zakresie obowiązkowego etykietowania mięsa wołowego określonych w tytule II rozporządzenia nr 1760/2000, lub

d) wymagań higienicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

- podlega karze pieniężnej do wysokości nieprzekraczającej trzydziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wysokość kar pieniężnych za naruszenia, o których mowa w ust. 1, różnicując je w zależności od rodzaju tych naruszeń, społecznej szkodliwości czynu i stopnia zagrożenia dla bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b.

USTAWA z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398)

Art. 14.

1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie województwa jest wojewoda.

2. Do zadań wojewody w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

1) kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie województwa;

2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:

a) wydawanie starostom zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego,

b) zatwierdzanie powiatowych planów zarządzania kryzysowego,

c) przygotowywanie i przedkładanie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego,

d) realizacja wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego;

- 3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;
  - 4) wnioskowanie o użycie pododdziałów lub oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3 <,> **<oraz doraźnych zgrupowań zadaniowych do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25b ust. 1>**;
  - <4a) wnioskowanie o użycie Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25a;>**
  - 5) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z dokumentów planistycznych wykonywanych w ramach planowania operacyjnego realizowanego w województwie;
  - 6) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
  - 6a) współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
  - 7) organizacja wykonania zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej;
  - 8) (uchylony).
3. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii dyrektora Centrum, wydaje, w drodze zarządzenia, wojewodom wytyczne do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego.
4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych zatwierdza wojewódzkie plany zarządzania kryzysowego i ich aktualizacje, po zasięgnięciu opinii dyrektora Centrum.
5. Zadania, o których mowa w ust. 2, wykonuje wojewoda we współpracy z właściwymi organami administracji publicznej.
6. Do zadań komórki organizacyjnej właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego w urzędzie wojewódzkim należy w szczególności:
- 1) gromadzenie i przetwarzanie danych oraz ocena zagrożeń występujących na obszarze województwa;
  - 2) monitorowanie, analizowanie i prognozowanie rozwoju zagrożeń na obszarze województwa;

- 3) dostarczanie niezbędnych informacji dotyczących aktualnego stanu bezpieczeństwa dla wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego, zespołu zarządzania kryzysowego działającego w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Centrum;
  - 4) współpraca z powiatowymi zespołami zarządzania kryzysowego;
  - 5) zapewnienie funkcjonowania wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego, w tym dokumentowanie jego prac;
  - 6) realizacja zadań stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
  - 7) opracowywanie i aktualizacja wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego;
  - 8) przygotowywanie, w oparciu o analizę zagrożeń w poszczególnych powiatach, zaleceń wojewody do powiatowych planów zarządzania kryzysowego;
  - 9) opiniowanie oraz przedkładanie do zatwierdzenia wojewodzie powiatowych planów zarządzania kryzysowego;
  - 10) gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terenie województwa;
  - 11) planowanie wsparcia innych organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego;
  - 12) planowanie użycia pododdziałów lub oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3;
  - 13) planowanie wsparcia przez organy administracji publicznej realizacji zadań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Organem pomocniczym wojewody w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, powoływany przez wojewodę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy, zwany dalej "zespołem wojewódzkim".
8. Do zadań zespołu wojewódzkiego należy w szczególności:
- 1) ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
  - 2) przygotowywanie propozycji działań i przedstawianie wojewodzie wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w wojewódzkim planie zarządzania kryzysowego;
  - 3) przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami;
  - 4) opiniowanie wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego;
-

- 5) (uchylony).
9. W skład zespołu wojewódzkiego wchodzi wojewoda jako przewodniczący, kierownik komórki organizacyjnej właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego w urzędzie wojewódzkim jako zastępca przewodniczącego, a także inne osoby wskazane przez przewodniczącego w zależności od potrzeb spośród:
- 1) kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich;
  - 2) osób zatrudnionych w urzędzie wojewódzkim lub w jednostkach organizacyjnych służb, inspekcji i straży wojewódzkich;
  - 3) osób zatrudnionych w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie oraz Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
10. W skład zespołu wojewódzkiego wchodzi również szef wojewódzkiego sztabu wojskowego lub jego przedstawiciel.
11. W skład zespołu wojewódzkiego może wchodzić przedstawiciel samorządu województwa, wyznaczony przez marszałka województwa.
12. W skład zespołu wojewódzkiego mogą wchodzić inne osoby zaproszone przez przewodniczącego.

<Art. 25a.

- 1. W przypadku nakazu odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967 oraz z 2019 r. poz. ...), jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj i skalę zagrożenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem ich użycia do odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.**
- 2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, powierzane jest odpowiednio policjantowi, funkcjonariuszowi Straży Granicznej lub funkcjonariuszowi Państwowej Straży Pożarnej wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta odpowiednio Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej, a w przypadku stworzenia doraźnego zgrupowania zadaniowego złożonego z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy**

Państwowej Straży Pożarnej - policjantowi wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta Policji.

Art. 25b.

1. Jeżeli w sytuacji kryzysowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z żołnierzy, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem użycia ich do odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.
2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w regulaminach wojskowych i według procedur obowiązujących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Użycie doraźnych zgrupowań zadaniowych w sytuacji kryzysowej nie może zagrozić zdolności Sił Zbrojnych do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 25c.

1. W przypadkach, o których mowa w art. 25a i art. 25b, odpowiednio policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze używają broni myśliwskiej prywatnej lub użyczonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284, 1214 i ...).
2. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i żołnierzy realizujących zadania, o których mowa w ust. 1, ponosi wojewoda.
3. W przypadkach, o których mowa w art. 25a i art. 25b:
  - 1) nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt dotyczących ryczałtu;
  - 2) policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze współpracują z zarządcą lub dzierżawcą obwodu łowieckiego.

Art. 25d.

1. W przypadkach, o których mowa w art. 25a i art. 25b, do obowiązków wojewody należy:

- 1) zapewnienie amunicji do broni, o której mowa w art. 25c ust. 1;**
- 2) zwrot kosztów transportu, zakwaterowania i wyżywienia doraźnych zgrupowań zadaniowych; zwrot kosztów zakwaterowania lub wyżywienia nie przysługuje w przypadku zapewnienia w miejscu wykonywania czynności bezpłatnego zakwaterowania lub wyżywienia.>**

USTAWA z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 651)

[Art. 7.

- 1. Pierwsze uchwały, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonujące nowych podziałów województw na obwody łowieckie i zaliczenia tych obwodów do poszczególnych kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zostaną wydane nie później niż do dnia 31 marca 2020 r.*
- 2. Podziały województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wejścia w życie pierwszych uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2020 r.]*

<Art. 7.

- 1. Uchwały, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonujące nowych podziałów województw na obwody łowieckie i zaliczenia tych obwodów do poszczególnych kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zostaną wydane do dnia 31 marca 2021 r.**
- 2. Podziały województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia 31 marca 2021 r.>**

Art. 8.

[1. Umowy dzierżawy obwodów łowieckich obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują do dnia utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.]

<1. Umowy dzierżawy obwodów łowieckich obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują do dnia 31 marca 2021 r.>

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do umów dzierżawy obwodów łowieckich zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na okres upływający przed dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.
3. Z dniem utraty ważności podziałów województw na obwody łowieckie dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wygasają decyzje wydane na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

USTAWA z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. poz. 1214 i 1495)

Art. 61.

1. Materiały wybuchowe, broń, amunicję, wyroby oraz technologię o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym sprzedaje się wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 2-10.
2. Materiały wybuchowe sprzedaje się:
  - 1) przedsiębiorcy, instytutowi badawczemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.), którzy przedłożą:
    - a) koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu materiałami wybuchowymi,
    - b) koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania amunicji,

- c) pozwolenie na nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych wydane odpowiednio przez wojewodę lub inny organ uprawniony do wydania takiego pozwolenia na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej, Służbie Ochrony Państwa, Straży Marszałkowskiej, Państwowej Straży Pożarnej oraz innym państwowym formacjom uzbrojonym, w odniesieniu do których dostęp do materiałów wybuchowych regulują odrębne przepisy - po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia;
  - 3) innym podmiotom, których dostęp do materiałów wybuchowych regulują odrębne przepisy - na warunkach w nich określonych.
3. Broń, w tym strzelecką broń palną i istotne części, sprzedaje się:
- 1) osobom fizycznym, przedsiębiorcom oraz innym podmiotom, którzy przedłożą zaświadczenie wydane odpowiednio przez właściwy organ Policji lub organ wojskowy, uprawniające do nabycia określonego rodzaju oraz liczby egzemplarzy broni;
  - 2) cudzoziemcom - na warunkach określonych w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji;
  - 3) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu bronią - zgodnie z zakresem koncesji;
  - 4) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania amunicji - w celu przeprowadzania prób rodzajów amunicji wytwarzanej na podstawie koncesji;
  - 5) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej, Służbie Ochrony Państwa, Straży Marszałkowskiej, Straży Ochrony Kolei oraz innym państwowym formacjom uzbrojonym, w odniesieniu do których dostęp do broni regulują odrębne przepisy - po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia;

- 6) innym podmiotom, których dostęp do broni regulują odrębne przepisy - na warunkach w nich określonych.

4. Amunicję sprzedaje się:

- 1) osobom fizycznym, przedsiębiorcom oraz innym podmiotom na podstawie:
  - a) legitymacji posiadacza broni lub świadectwa broni,
  - b) zaświadczenia wydanego odpowiednio przez właściwy organ Policji lub organ wojskowy, uprawniającego do nabycia określonego rodzaju oraz liczby egzemplarzy broni wraz z amunicją do tej broni;
- 2) cudzoziemcom - na warunkach określonych w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji;
- 3) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu amunicją - zgodnie z zakresem koncesji;
- 4) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania broni - do broni określonej w koncesji;
- 5) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej, Służbie Ochrony Państwa, Straży Marszałkowskiej, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Ochrony Kolei oraz innym państwowym formacjom uzbrojonym, w odniesieniu do których dostęp do amunicji regulują odrębne przepisy - po okazaniu dokumentu uprawniającego do jej nabycia;
- 6) specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym - na podstawie zaświadczenia wydanego przez właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, w celu szkolenia strzeleckiego;
- 7) innym podmiotom, których dostęp do amunicji regulują odrębne przepisy - na warunkach w nich określonych.

5. Komponenty amunicji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. d, sprzedaje się przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu amunicją, w której te komponenty występują.

6. Proch bezdymny i spłonki sprzedaje się osobom, które posiadają pozwolenie na broń wydane w celu łowieckim, sportowym, szkoleniowym lub kolekcjonerskim.

7. Proch czarny sprzedaje się pełnoletnim właścicielom strzeleckiej broni palnej rozdzielnego ładowania przystosowanej do strzelania wyłącznie przy wykorzystaniu prochu czarnego,

którzy okażą dowód tożsamości oraz Europejską kartę broni palnej, a jeżeli na taką broń jest wymagane pozwolenie na broń - legitymację posiadacza broni.

8. Wyroby o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym sprzedaje się:

- 1) przedsiębiorcom posiadającym koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;
- 2) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej, Służbie Ochrony Państwa, Straży Marszałkowskiej, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Ochrony Kolei oraz innym państwowym formacjom uzbrojonym, w odniesieniu do których dostęp do takich wyrobów regulują odrębne przepisy - po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia;

<2a) zarządcom lub dzierżawcom obwodów łowieckich oraz członkom Polskiego Związku Łowieckiego posiadającym pozwolenie na broń do celów łowieckich, a także uprawnienia do wykonywania polowania – wyłącznie w zakresie tłumików dźwięku (huku);>

- 3) innym podmiotom, których dostęp do wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym regulują odrębne przepisy - na warunkach w nich określonych.

9. Kamizelki kuloodporne, hełmy wojskowe i policyjne, ochraniacze twarzy, kończyn i innych części ciała sprzedaje się także przedsiębiorcom, którzy posiadają koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, oraz przedsiębiorcom albo jednostkom organizacyjnym, którzy na podstawie odrębnych przepisów powołały wewnętrzne służby ochrony, oraz szkołom kształcącym w zawodzie pracownika ochrony fizycznej osób i mienia, a także przedsiębiorcom prowadzącym działalność szkoleniową dla osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej.

10. Technologię o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym sprzedaje się:

- 1) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:
  - a) obrotu określoną technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,

- b) wytwarzania wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, których dotyczy dana technologia;
- 2) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej, Służbie Ochrony Państwa, Straży Marszałkowskiej i Państwowej Straży Pożarnej, po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia oraz innym państwowym formacjom uzbrojonym, w odniesieniu do których dostęp do takiej technologii regulują przepisy odrębne - po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia;
- 3) innym podmiotom, których dostęp do technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym regulują odrębne przepisy - na warunkach w nich określonych.